

УДК 316.3(477)(02)
С 69

**Рекомендовано до друку Вченою радою історичного факультету
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № 4 від 28 жовтня 2020 року)**

Редколегія:

**проф., к.філос.н. Карасевич А.О. (гол. редактор),
к.філос.н., доц. Фицик І.Д.,
к.філос.н., доц. Запорожець М.О.,
к.юрид.н., ст. викл. Олійнічук О.М.**

Рецензенти:

**к.політ.н., доц. Шачковська Л.С.,
к.філос.н., доц. Фуркало В.С.**

С69 Соціально-філософські виміри сучасного українського суспільства:
колективна монографія / За наук. ред. проф. Карасевича А.О. –
Умань: ВПЦ «Візаві», 2020. – 149 с.

Монографія підготовлена колективом науковців кафедри соціальних і правових дисциплін Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та орієнтована на дослідження і аналіз соціальних проблем, що стоять перед сучасним українським суспільством і сучасною наукою, та пошук і розробку їх вирішення.

У колі уваги дослідників – представників низки суспільних наук представлені: актуальні проблеми соціології (теорія та історія соціології, методологія та методи соціологічних досліджень, соціальні структури та соціальні відносини, соціологія освіти); актуальні проблеми політології (теорія та історія політичної науки, політичні інститути та процеси, політична культура та ідеологія, політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку); актуальні проблеми філософії (соціальна філософія; історія філософії; філософія культури; релігієзнавство; етика; філософія науки; філософія освіти); актуальні проблеми правознавства (конституційне право; кримінальне і цивільне право; історія держави та права; адміністративне і фінансове право; трудове право та право соціального забезпечення тощо). Монографія розрахована на науковців – істориків, політологів, філософів, соціологів, правознавців тощо, а також студентську молодь і всіх, хто цікавиться суспільними проблемами.

ЗМІСТ

Балановський Я.М. СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕВОЛЮЦІЇ СПІЛЬНОСТІ УКРАЇНЦІВ.....	5
Бержанір А.Л. ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА ЧЕРЕЗ ВЗАЄМОДІЮ ДЕРЖАВИ, БІЗНЕСУ І СУСПІЛЬСТВА	14
Бондар С.С. ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ПОЛІТИЧНОЇ ОПОЗИЦІЇ В СУСПІЛЬСТВАХ ПЕРЕХІДНОГО ТИПУ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ	22
Дзисюк Я.М. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС.....	30
Карасевич А.О., Карасевич О.О. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ В ЕПОХУ РЕФОРМУВАНЬ МИКИТИ ХРУЩОВА У ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИКІВ	38
Коваль Д.С. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ ТА ПРАВОЗНАВСТВА У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	49
Кучер С.А. ПЕРШІ ВИТОКИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ПРАВА ЛЮДИНИ НА ВІЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ ПОГЛЯДІВ Й ПЕРЕКОНАНЬ.....	62
Максимчук О.В. ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В СУЧАСНИХ ЗМІ	74
Мартиненко Л.Б. ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ ЯК КУЛЬТУРНА САМОСВІДОМІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЛЮДИНИ	84

Олейнічук О.М. АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ АНКЕТУВАННЯ, ПРОВЕДЕНОГО СЕРЕД ПЕРСОНАЛУ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, ПРОКУРАТУРИ, СУДДІВ, ЗАХИСНИКІВ ТА ПРЕДСТАВНИКІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ.175 КК УКРАЇНИ.....	92
Пархета В.І. КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВО ТЯЖКИХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я.....	98
Родік Т.П. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕНДРОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ ЯК ОКРЕМОЇ КАТЕГОРІЇ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ.....	105
Фицик І.Д., Фицик Л.А. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ПРЕДСТАВНИКІВ КИЇВСЬКОЇ ІСТОРИКО-ЕКОНОМІЧНОЇ ШКОЛИ М. В. ДОВНАР-ЗАПОЛЬСЬКОГО	114
Фуркало В.С., Фуркало В.І. ДО ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ ХАСИДИЗМУ	123
Цімоха Р.Р. ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	130
Шачковська Л.С., Цимбал В.О. ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ МІСІЙ МІЖНАРОДНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПІД ЧАС ВИБОРІВ.....	139

1. Конституція України: прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями) // Урядовий кур'єр від 13.07.1996, №129-130.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 №2341-III (із змінами та доповненнями) // Голос України від 19.06.2001, №107.
3. ICFTU Campaign on the Non-Payment of Wages in Russia. – Access mode: <http://www.warwick.ac.uk/fac/soc/complabstuds/russia/campaign.doc>.
4. ILO. International Labour Conference. Session (91;2003;Geneva) [Reports]. – Geneva : ILO, 2003. Report 3 (P. 1B) : Protection of Wages: Standards and safeguards relating to the payment of labour remuneration. – Geneva : ILO, 2003 – xi, 346 p. – ISBN 92-2-112874-1.
5. World social protection report 2014-15 : building economic recovery, inclusive development and social justice / International Labour Organization. – Geneva: ILO, june 2014. – xxv, 336 S. : Tab., graph. Darst., Lit. S. 315-336. – ISBN 978-92-2-128660-8.
6. Global Wage Report 2014/15. ILO. Inclusive Labour Markets, Labour Relations and Working Conditions Branch / International Labour Organization. – Geneva: ILO, 05 December 2014. – 132 S. – ISBN 978-92-2-128664-6.
7. Convention concerning the Protection of Wages, 1949, No.95 (Entry into force: 24 Sep 1952) / Adoption: Geneva, 32nd ILC session (01 Jul 1949) – Status: Up-to-date instrument (Technical Convention). – Access mode: http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C095#A27.

**Пархета В.І., викладач
УДПУ імені Павла Тичини**

КРИМІНОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВО ТЯЖКИХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я

***Анотація.** У статті на підставі емпіричних досліджень аналізуються такі кримінологічні показники тяжкої насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи як рівень, структура, динаміка, а також наводяться основні криміногенні чинники, характерні для цього виду правопорушень. Пояснюються причини зниження статистичних показників при збільшенні кількості злочинів.*

***Ключові слова:** злочинність, насильницькі злочини, вбивство, тяжкі тілесні ушкодження, кримінологічна характеристика.*

***Аннотация.** В статье на основе эмпирических исследований проводится анализ таких криминологических показателей тяжкой насильственной преступности против жизни и здоровья лиц, как уровень, структура, динамика, а также указываются криминогенные факторы, характерные для преступлений этого вида. Поясняются*

причины снижения статистических показателей при возрастании количества преступлений.

Ключевые слова: *преступность, насильственные преступления, убийство, тяжкие телесные повреждения, криминологическая характеристика.*

Annotation. *The article is based on empirical research examines such criminological indexes of grave violent crimes against life and health, as the level, structure, dynamics, specifies the criminogenic factors typical for crimes of this type. The reasons for the decrease in statistical indicators as the number of crimes increases are explained.*

Key words: *crime, violent crimes, homicide, grievous bodily harm, criminological characteristics.*

Постановка проблеми. Організація й проведення належної роботи із попередження та протидії тяжким злочинам проти життя та здоров'я особи багато в чому базується на аналізі стану кількісно-якісних показників таких злочинних проявів, з'ясуванні особливостей останніх, прогнозуванні основних тенденцій їх розвитку, встановленні й розумінні особливостей зумовлювання цих злочинів, дослідження особи насильницького злочинця та інше.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В науковій літературі останніх років велику увагу дослідженню тяжкої насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи у масштабах всієї країни приділено в роботах таких вітчизняних і зарубіжних учених, як: Ю.М. Антонян, С.В. Бородін, В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.М. Гітінова, А.І. Долгова, І.М. Даньшин, В.Є. Ємінов, О.М. Костенко, В.М. Кудрявцев, Н.Ф. Кузнецова, С.Ю. Лукашевич, А.В. Наумов, Є.П. Побігайло, Є.Г. Самовичев, О.М. Храмов та інших дослідників.

Метою статті є поглиблений аналіз кількісно-якісних показників (рівня, структури і динаміки) тяжкої насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи за 9 місяців 2020 року у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року.

Основні результати дослідження. Конституцією України життя та здоров'я людини, недоторканність та безпека проголошено найвищою соціальною цінністю. Обов'язок держави гарантувати конституційні права і свободи, насамперед право людини на життя та здоров'я. Найнебезпечнішою і найпоширенішою формою прояву насильства є тяжкі злочини проти життя та здоров'я особи. Насильницькі злочини суперечать не тільки сутності людської природи, а й завдають непоправну шкоду суспільним відносинам, охоронюваним державою.

Відповідно до ст. 1 Завданнями Кримінального кодексу України є охорона прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою

України від злочинних посягань, а також запобігання кримінальним правопорушенням. Таким чином, законодавцем визнаний пріоритет охорони найбільш цінного об'єкта кримінально-правової охорони – людини.

Проблема насильства гостро постає у сучасному українському суспільстві. Насильницька злочинність являє собою не тільки сукупність насильницьких злочинів, а й становить загрозу національній безпеці держави, конституційним правам громадян.

У широкому розумінні під насильницькими злочинами, як правило, розуміють передбачені кримінальним законом умисні фізичні дії, що завдають фізичної шкоди особі, а також погрози нанесення тієї чи іншої шкоди, примусовий вплив на людину, її пригноблення, порушення особистої недоторканності. У вузькому розумінні під насильницькими злочинами проти особи розуміють нелегітимні, заборонені кримінальним законом діяння, що посягають на життя, здоров'я, фізичну (у т. ч. статеву) недоторканність особи [8, с.139-140].

Аналізуючи структуру злочинності країни, доходимо висновку, що частка насильницьких злочинів становить 8-9% від загальної кількості скоюваних кримінальних правопорушень. Цей масив складають: умисні вбивства; умисні тяжкі тілесні ушкодження; домашнє насильство, катування, побої та мордування, доведення до самогубства та інші.

Так, за 9 місяців поточного року зареєстровано 222559 злочинів, з них проти життя та здоров'я особи 18223, умисні вбивства 3670, тяжкі тілесні ушкодження 1315, домашнє насильство 1859. До кримінальної відповідальності за вчинення такої категорії злочинів притягнуто 12168 осіб (вбивство 975 осіб, умисне тяжке тілесне ушкодження 1271 осіб (у т.ч. що спричинило смерть потерпілого 361 особа). За аналогічний період 2019 року зареєстровано 363949 злочинів, з них проти життя та здоров'я 36014, умисні вбивства 5616, тяжкі тілесні ушкодження 1525, домашнє насильство 700, до кримінальної відповідальності притягнуто 14436 осіб, (вбивство 1038, тяжкі тілесні ушкодження 1395 (у т.ч. що спричинило смерть потерпілого 397) [5, 6].

З використанням даних Державної служби статистики України щодо чисельності наявного населення в Україні та кількості очевидних убивств за останні роки коефіцієнт таких злочинів у розрахунку на 100 тис. становить: 2014 р. – 10,8; 2015 р.– 7,5; 2016 р.– 4,3; 2017 р.– 3,8; 2018 р. – 3,6; 2019 р. – 3,5., 2020 р. – 3,1. Скорочення найбільш тяжкого насильницького злочину переважно зумовлено зменшенням кількості молоді у структурі населення України. Збільшення показників умисних убивств у 2014–2015 рр. пов'язане з військовою збройною агресією Росії проти України та значною кількістю загиблих у ході бойових дій [9, с.189]. У 2020 році фіксується зменшення вчинених кримінальних правопорушень, зокрема тяжких та особливо тяжких. Причинами такого явища, в числі іншого, є введення загальнонаціонального карантину через

поширення вірусної хвороби COVID-19. Однак, при цьому зросла кількість інших злочинів, зокрема шахрайств, злочинів у сфері використання електронно-обчислюваних машин, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (до яких належить і кіберзлочинність).

Попри те, що статистичні показники стану злочинності свідчать про зменшення кількості злочинів насильницької спрямованості, Україна посіла перше місце у рейтингу країн з найвищим рівнем злочинності у Європі, про що свідчать данні сервісу Numbeo. Так, рейтинг України складає 48,84. На другому місці – Швеція (47,43), на третьому Франція (47,37) [10].

Зазначимо, що станом на липень 2020 року Україна займає 47 місце за найвищим рівнем злочинності серед країн світу. Трохи вище за списком – Іран, Марокко, Ефіопія и Чилі, тож показники не втішні.

Крім того, причинами зниження рівня особливо тяжких злочинів проти життя та здоров'я є латентність. Саме латентністю пояснюється такий феномен – як зростання кількості злочинів при постійному зниженні показників офіційної статистики.

Латентність насильницьких злочинів проти особи, викликана різним рядом причин: приховуванням злочинів (11-15 %), неправильною кваліфікацією (24-37 %), природною латентністю (неповідомленнями жертв про вчинені посягання – 47-75 %, ретельне приховування трупів після умисних вбивств, що розкриваються через 3-8 років – 24 %, оцінка ймовірних умисних вбивств з приховуванням трупів як безвісти зниклих осіб – 26 %) [8, с.170]. Серед причин латентності також апатія і зневіра громадян, які нерідко не повідомляють про кримінальні правопорушення через низький рівень довіри до правоохоронців.

Крім того, надзвичайно високу латентність мають злочини, що вчиняються на тимчасово окупованих територіях, їх облік якщо й ведеться, то показники далекі від реальних. Злочинність на непідконтрольній території фактично залишається безкарною. Більше того, винувата особа має можливість уникнути правосуддя шляхом переховування на окупованих територіях.

Зменшення кількості зареєстрованих злочинів за останній період у порівнянні із 2010-2014 роками пояснюється окупацією Криму і значної частини Донецької і Луганської областей, які у всій час до лютого-березня 2014 року були дуже криміналізовані та займали перші місця по рейтингам небезпечності.

Друга причина такої розбіжності у цифрах пояснюється і намаганням нинішнього керівництва правоохоронних органів штучно понижувати рівень злочинності, ухилятися від реєстрації злочинів, кваліфікувати діяння за іншими статтями Кримінального кодексу, особливо якщо вони вчинені в умовах неочевидності.

У цьому зв'язку кримінологічну політику держави та діяльність правоохоронних органів у сфері протидії кримінальному насильству й

злочинності загалом навряд чи можна визнати задовільною. Більше того, звертає на себе увагу значна різниця в абсолютних і відносних показниках, що відображають практику реалізації правоохоронними органами принципу невідворотності покарання, а також виявлення і притягнення осіб до відповідальності [2, с.119]. Так, з 1056 злочинів кваліфікованих за ч. 1 ст. 115 КК України, повідомлення про підозру вручене у 944 справах, а до суду з обвинувальним актом направлено лише 561 провадження. Аналогічна ситуація із злочинами кваліфікованими за ч. 1 ст. 128 КК України з 1301 – до суду з обвинувальним актом направлено 916 проваджень.

Якщо повернутися до питань статистики кримінальних правопорушень, то побачимо, що облік злочинів скоєних на тимчасово окупованих територіях не єдина проблема. Так, діяльність правоохоронних органів та правосуддя, а також державних органів, які здійснюють виконання судових рішень, не виступає як об'єкт систематичного і комплексного статистичного спостереження та аналізу результатів Держстатом. Кримінальна статистика, не відповідає сучасним європейським стандартам, в ній наявний цілий комплекс прогалин, неузгодженостей. Як приклад, останні статистичні дані про стан злочинності наявні лише за 2017 рік.

Досліджуючи проблеми насильницької злочинності, що виникають у процесі розслідування злочинів цієї категорії, неможливо створити повне уявлення про детермінанти, профілактику чи інші ознаки насильницької злочинності без аналізу самої конкретної особи насильницького злочинця. Досліджуючи кримінологічні показники насильницьких злочинців, слід, у першу чергу, зупинитися на таких критеріях, як вік, соціально-освітній показник, характеристика особи, тощо

Однією із особливостей зазначених злочинів є переважно одноособове їх вчинення. Встановлено, що 87,3% умисних вбивств і 90,6% тяжких тілесних ушкоджень були вчинені одним злочинцем. Так, наприклад, у 2020 році з 3670 умисних вбивств всього 57 були вчинені за попередньою змовою групою осіб, а у 2019 році з 5616 – 68.

Отже, виходячи із таких показників, можна судити про ситуативність такої категорії злочинів, а також про вчинення їх внаслідок сімейно-побутового конфлікту. Винні, в більшості випадків, заподіювали смерть або тяжкі тілесні ушкодження потерпілим у запалі негативних емоцій, на ґрунті раптово виниклого умислу.

Ситуативними можуть бути вбивства різних видів, а саме вчинені: на побутовому ґрунті; із корисливих мотивів; з хуліганських мотивів; через сексуальний потяг; з метою приховання інших протиправних діянь та аморальних вчинків [1, с. 5-11].

Другим фактором вчинення злочинів такої категорії є сімейно-побутовий конфлікт. Сімейно-побутовий конфлікт при тяжких насильницьких злочинах проти особи слід розуміти як гостре зіткнення

між членами сім'ї й сімейно-побутового оточення, що виникає на основі протистояння їх протилежних поглядів, інтересів, позицій, потреб, які формуються та усвідомлюються в процесі міжособистісного спілкування, характеризуються прагненням спричинити максимальну шкоду суперечнику шляхом насильницького впливу і супроводжуються негативними емоціями його учасників.

Значне місце у кримінально-правовій характеристиці структури аналізованої категорії злочинів займають їх мотив і мета. На практиці більш ніж $\frac{1}{2}$ мотивів злочинів проходять як «неприязні стосунки», категорія не визначена чинним кримінальним законодавством. Цікава деталь: вказане формулювання охоплює досить широкий спектр мотивів злочинної поведінки, тому формальне зведення нерідко різних за змістом мотивів під «неприязні стосунки» пояснюється певними складнощами, які виникають у судово-слідчих органів при встановленні дійсних мотивів цих злочинів [4, с.16].

Таким чином, скоєння насильницьких злочинів пов'язане з агресією. У психології агресія розглядається як поведінка або дія, спрямована на завдання фізичної або психічної шкоди або на знищення іншої людини. Готовність окремої особистості до агресії виявляється як негативна межа – агресивність. Необхідно зазначити, що термін «агресія» означає напад. Агресивні злочини мають злісний, деструктивний характер і переслідують мету заподіяти потерпілому шкоду [7, с. 88].

Кримінальна активність має і вікові особливості, зокрема, умисні вбивства за 9 місяців 2020 року вчинили молоді особи у віці від 18 до 40 років – 494 особи з загальної кількості 975. Тяжкі тілесні ушкодження 845 осіб у віці від 18 до 40 років з загальної кількості 1271. Висока кримінологічна активність зазначеної вікової групи, пояснюється мотивами вчинення злочину у молодому віці: корисливість, хуліганські мотиви, алкогольне обтяження, приховання інших злочинів і протиправних діянь.

Характерна особливість цих злочинів полягає в тому, що вони переважно вчиняються чоловіками – 75,0%, а серед виділених вікових груп осіб, що вчинили злочини, переважають: 21–25 років – 16,19%, а також 26–30 років – 14,78%, що свідчить про агресивну поведінку та її імпульсивний характер.

Як відомо, віктимна поведінка потерпілого є однією з умов, що сприяє вчиненню особливо тяжких насильницьких злочинів. Часто, потерпілий напередодні злочину поводить себе агресивно, протиправно, провокаційно й іноді лише випадок вирішує, хто стане жертвою, а хто злочинцем. Найбільшою віктимністю відрізняються чоловіки молодого віку, котрі ніде не працюють або займаються некваліфікованою працею, рівню якої відповідає рівень особистості. Поведінка більшості з них часто відіграє провокуючу роль.

Крім того, освітній рівень також впливає на вчинення особливо

тяжких насильницьких злочинів. Так, якщо аналізувати звіти Офісу Генерального прокурора, доходимо висновку що найбільше кримінальних правопорушень вчиняють особи, що мають тільки середню або професійно-технічну освіту. Частка злочинців серед осіб з передвищою та вищою освітою менше майже у два рази.

Відомий кримінолог Яків Гілінський пояснює світові тенденції зниження абсолютних і відносних показників злочинності, по-перше, хвилеподібним розвитком злочинності, яка як складне соціальне явище розвивається за своїми канонами, по-друге, тим, що підлітки і молодь масово пішли у віртуальний світ, по-третє, новою структуризацією злочинності, коли звичні найбільш розповсюджені правопорушення (крадіжки, грабежі, розбої) заміщаються шахрайством, кіберзлочинами, іншими високолатентними суспільно небезпечними діяннями, по-четверте, результатом масового використання сучасних заходів безпеки [3, с. 40–42].

Висновки. Виходячи з вищезазначеного доходимо висновку, що детермінантами особливо тяжких насильницьких злочинів характеризуються цілою низкою різних за природою і змістом факторів. Саме тому протидія злочинності повинна здійснюватися на засадах кримінологічного прогнозування, системності, плановості та комплексності. І головне, суспільство, представники правоохоронних органів мусять зрозуміти, що загальносоціальне та спеціально-кримінологічне запобігання мають стати пріоритетним напрямком протидії злочинності. Запобігання злочинності є найбільш гуманним способом впливу на криміногенну обстановку в суспільстві. Зокрема, вплив на особистість злочинця, умови й обставини, що сприяють формуванню й реалізації злочинного задуму, за допомогою превентивних засобів, дає змогу переривати злочинну діяльність на стадії задуму або у процесі, не допустити настання шкідливих наслідків від посягань на суспільні відносини.

Зменшення показників офіційної статистики, не означає зменшення кількості злочинів. Кримінальна статистика не відповідає сучасним вимогам, в ній наявний цілий комплекс прогалин, дані подаються уривчасто, фрагментарно. Враховуючи це, не зайвим було б розробити та прийняти нормативно-правовий акт про кримінальну статистику, яким мають визначатися сфера, об'єкти, центральний орган вироблення кримінальної статистики та засади його взаємодії з іншими органами, для вироблення загальнодержавної кримінальної статистики, напрями та суб'єкти її використання, а також внесення змін та доповнень до законів, які б забезпечували подання, перевірку якості та достовірності даних для статистичних цілей.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аленин Ю.П. Расследование тяжких преступлений: Науч.-практ. пособие / Ю.П. Аленин, В.В. Тищенко, Л.И. Аркуша ; ОНЮА . – Х. : Одиссей, 2006. – 256 с. – С. 5-11.
2. Бойко В.В. Кримінологічні характеристики тяжкої насильницької злочинності проти життя та здоров'я особи в особливо великих містах України. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 6 (21) том 2, 2017. С.118-122.
3. Гишинский Я. И. Девиантность в обществе постмодерна. Санкт-Петербург: Алетейя, 2017. 219 с.
4. Головкін Б. М. Кримінологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері : монографія / Б. М. Головкін. – Харків : Нове слово, 2004. – 252 с.
5. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-вересень 2019 року. Форма № 1 (місячна). Затверджено наказом ГПУ від 23 жовтня 2012 р. № 100.
6. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-вересень 2020 року. Форма № 1 (місячна). Затверджено наказом ГПУ від 23 жовтня 2012 р. № 100.
7. Топчій В.В. – Кримінологічна характеристика особи насильницького злочинця. Європейські перспективи № 5, 2015 с.85-91
8. Шалгунова С.А. Особа насильницького злочинця: монограф. – 2-е вид., доп. і перероб. / Шалгунова С.А. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2012. – 548 с.
9. Шостко О. Ю., Подільчак О. М. Сучасні світові тенденції злочинності.// Проблеми законності. 2020. Вип. 148 с.184-200.
10. Numbeo: global database веб-сайт. URL: https://www.numbeo.com/crime/rankings_by_country.jsp (дата звернення: 01.10.2020).

**Родік Т.П., ст. викладач
УДПУ імені Павла Тичини**

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕНДРОЛОГІЧНИХ ПАРКІВ ЯК ОКРЕМОЇ КАТЕГОРІЇ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

Анотація

Родік Т.П. Нормативно-правове регулювання діяльності дендрологічних парків як окремої категорії природно-заповідного фонду України. – Стаття.

В статті досліджено нормативно-правові засади забезпечення діяльності окремих категорій природно-заповідного фонду України на прикладі дендрологічних парків. Проведено аналіз норм природоохоронного, природно-заповідного та галузевого законодавства щодо регулювання діяльності дендрологічних парків в Україні.

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКІ ВИМІРИ
СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА**

Монографія

Підписано до друку ■■■.■■■.2020 р. Формат 60х90 1/32.
Папір офсетний. Обл.-вид. арк. ■■■. Ум. друк, арк. ■■■.
Тираж 300 прим. Замовлення № 000■■■.

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006.
тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88
vizavi-print.jimdo.com
e-mail: vizavi008@gmail.com